

Nejlepší z nejlepších

Poprvé za celou historii internetu proti sobě stojí **ČTYŘI TĚMĚŘ ROVNOCENNÍ** bojovníci, snažící se zaujmout potenciální fanoušky. Čtyři kandidáti, více než miliarda možných „zákazníků“ a hitparáda technologických novinek. Kdo se dostane na vrchol?

PETR KRATOCHVÍL

Od zoufalství jménem Internet Explorer 6 se Microsoft pracoval až k verzi s číslem 8, která se tváří, že může směle konkurovat největším rivalům. Zvládne to však doopravdy? Google vypíplal z nenáročného nedochůdčete výkonný a rychlý prohlížeč. Bude to ale stačit na funkcemi nabitou konkurenci?

Co se týče funkcí „bohatýr“, z hlediska „tržních podílů“ však stále outsider – takový je osud Opery. Podaří se novince s číslem 10 prolomit ledu a probjovat se na disky surfařů?

A co konzervativní Firefox? Na straně jedné stabilita a pomocí rozšíření rozsáhlé schopnosti, na straně druhé nespelněná očekávání a drobné nedostatky. Bude stačit na ostatní?

Nejlepší nemusí být jen jeden

Hned v úvodu bychom chtěli podotknout, že ačkoliv vítězem našeho testu může být jen jeden, neznamená to, že vašim favoritem se nemůže stát někdo jiný. Oblíbeným prohlížečem velkého množství náročných surfařů se může stát Firefox (pro širokou nabídku rozšíření) či Opera (pro rozsáhlé základní schopnosti). Černým koněm našeho srovnání je ale rozhodně Internet Explorer 8, jehož schopnosti (po debaklu verze 6 a zklamání v podobě verze 7) nás opravdu mile překvapily. A i vy pokud trpíte předsudky, doporučíme vám alespoň jeho vyzkoušení. Dříve než se však pustíme do rozboru jednotlivých kandidátů, je nutné poznamenat, že Opera byla jako jediná z testovaných browserů v beta verzi, což jsme v hodnocení nezohlednili. Její výsledky tedy berte i jako nadějný výhled do budoucna. O Firefoxu 3 se samostatně zmiňovat nebudeme – o tom

to populárním prohlížeči jste se již v Chipu mohli dočíst několikrát. S ním ale budeme srovnávat všechny testované prohlížeče a na základě jeho schopností je budeme i hodnotit. A nyní se již pojďme zblízka podívat na jednotlivé produkty.

Google Chrome

Počátky nového browseru od Googlu sahají až do jara roku 2006, kdy skupinka bývalých vývojářů Firefoxu začala pracovat na přelomovém prohlížeči, který by však šel jinou cestou než Firefox. Novinka měla být rychlá, stabilní a zacílená na práci s webovými aplikacemi. První dva cíle měl Google Chrome splnit díky známému multiplatformnímu renderovacímu jádru WebKit (najdete ho například v prohlížečích Safari nebo Conqueror), pro splnění třetího cíle si Google sám vyvinul V8. Pod touto zkratkou se skrývá nový javascriptový engine, zveřejněný pod BSD licenci. Podle všech testů je na tom z hlediska rychlosti skutečně dobře, vzhledem k rychlosti vývoje u konkurence však nelze mluvit ani o jeho rychlostní dominanci.

Pod kapotou

Kromě rychlosti by měla být další klíčovou vlastností tohoto browseru stabilita. Google se k ní vydal cestou „panelu v procesu“, což znamená, že každý otevřený panel má svůj vlastní proces. Pokud se objeví problémy a panel „zatuhe“, neohrozí tím ostatní panely. Zajímavou funkcí ilustrující výše uvedenou technologii je interní „správce procesů“. Ten po zadání

About:memory

do adresního řádku prohlížeče zobrazí podrobné informace o jednotlivých procesech a jejich nárocích. Za velmi dobré lze také označit systémové nároky – ve srovnání s konkurencí jsou velmi nízké. Nelíbilo se nám, že si Chrome automaticky „kryje záda“ neustále běžícím procesem „Google update.exe“, který síce v paměti zabere jen půl megabajtu, zároveň ale nezmizí ani při ukončení prohlížeče...

NAJDETE NA CHIP DVD

Prohlížeče v testu

Internet Explorer 8

Firefox 3.10

Opera 10 beta

Google Chrome 2

▶ **NA DVD:** Programy k tomuto článku najdete na DVD pod indexem **BROWSERY**

Já umím to, a on zas ono...

Google Chrome byl od začátku vyvíjen jako rychlý a elegantní prohlížeč, takže náročnější uživatelé očekávající ohňostroj funkcí po vzoru Opery budou jednoznačně zklamáni. Od počáteční verze sice několik funkcí přibýlo, přesto však Chrome ve srovnání s konkurencí zůstává spíše „holátkem“. My jsme od něj sice neočekávali nic zázračného, přesto nám některé základní funkce chyběly – minimálně jednoduché vypnutí JavaScriptu, náhled tisku a podpora (nebo alespoň detekce) RSS. Browseru sice nechybí možnost rozšířit jeho schopnosti populárními „plug-iny“, jeho možnosti jsou však v této oblasti poměrně omezené.

Za působivou funkci, nabízející celou řadu triků, lze označit „inteligentní“ adresní řádek, zde označovaný jako Omnibox. Ten kombinuje jednoduché zadávání s vyhledáváním v již navštívených stránkách (pamatuje si záhlaví a spolupracuje s historií) a s hledáním na Googlu. Dalším šikovným trikem je přesun na externí vyhledávání: použijete-li vyhledávání na konkrétních stránkách (např. na www.lupa.cz), pro další vyhledávání přímo na tomto webu stačí do adresního řádku zadat část názvu stránky (např. „lup“), a po stisknutí klávesy [TAB] můžete hledat rovnou na Lupě. I z tohoto důvodu jsou v oblasti hledání schopnosti Google Chromu z testovaných prohlížečů nejpůsobivější...

Vzhled, ovládání a bezpečnost

Ačkoliv se na první pohled Chrome nepodobá žádnému z konkurentů, přesto lze říci, že si od každého vzal „to nejlepší“. Kromě již zmiňovaného omniboxu v něm najdete úvodní stránku s náhledy a nechybí ani celobrazovkový režim [F11]. Lze ho ovládat už téměř standardními klávesovými zkratkami, které znáte od konkurence – z těch nových stojí za zmínku například otevření nového okna přímo v „anonymním modu“ – [Ctrl]+[Shift]+[N]. Z hlediska bezpečnosti ho lze pouze chválit – v předchozí verzi se objevilo jen osm zranitelností, u aktuální verze jsou zatím známy jen dvě. Autoři navíc tvrdí, že u druhé verze je opraveno více než 200 chyb. Z hlediska výhledu do budoucnosti je to poměrně nadějná informace.

Pro koho?

Na základě výše uvedených vlastností není těžké si představit, pro koho bude Chrome ideálním pomocníkem: pro webdesignéry (součástí browseru je nástroj na testování stránek), uživatele s pomalejšími počítači (např. netbooky) a zkušenější uživatele vyžadující rychlost u webových aplikací. Dalším argumentem pro zaměření na tuto cílovou skupinu jsou „skryté“ schopnosti prohlížeče, které ovšem běžný uživatel pro jejich „komplikovanost“ využívat nebude (viz například článek Skrytá nastavení Google Chrome;

SHRNUTÍ

Jednoznačným vítězem našeho testu se opět stala Opera. Pokud hledáte výkonný, bezpečný a funkcemi nabitý prohlížeč, bude Opera jednoznačně vaším favoritem. Největším překvapením je druhé místo Internet Exploreru – ve srovnání s předchozí verzí jde o obrovský pokrok. Google Chrome na třetím místě nezklamal – pro méně náročné uživatele s pomalejšími počítači může být naopak jednoznačným vítězem on. Jeho rychlost a systémové nároky jsou neuvěřitelné. Poslední místo Firefoxu může být pro některé uživatele překvapením, ale vzhledem k jeho „stáří“ je umístění logické – verzi 3.5 by se určitě vedlo lépe. Navíc je tu jedno velké ALE – přidejte do Firefoxu rozšíření NoScript a AdBlock a zrychlí se načítání stránek (a sníží systémové nároky) – a pro podobné „triky“ v oblasti bezpečnosti a funkcí jsou k dispozici tisíce rozšíření. Není pochyb, že s vybranými doplňky by Firefox bojoval o první místo – záleží tedy jen na vás, zda použijete další nástroje a uděláte si prohlížeč „na míru“.

Vzhledem k rozsahu tohoto testu zde najdete jen stručné shrnutí – podrobnější informace, spolu s dalšími naměřenými hodnotami najdete na našem webu (www.chip.cz).

INFO

Novější, rychlejší, vybavenější – a stále zdarma...

Víte, proč si v současnosti můžete zdarma vybrat (mimo jiné) mezi čtyřmi špičkovými prohlížeči? Pokud patříte mezi „pamětníky“ a vzpomene si na období okolo roku 2003, určitě vás browserová smršť musí fascinovat.

Tehdy, už dva roky po uvedení Internet Exploreru 6, bylo jasné, že tato verze žádným zázrakem není. Spíše než moderní prohlížeč připomínala válečného veterána (byla pomalá a děravá) a nezdálo se, že by se Microsoft snažil pracovat na nástupci. V té době znalo Firefox (tehdy ještě Phoenix) jen pár nadšenců a Opera (ve verzi 7) byla nástrojem profesionálů. Surfování po internetu tedy připomínalo jízdu ve dvacet let staré ojetině – jelo to, ale před výpadky se člověk mohl chránit jen modlitbami. Jak je tedy možné, že nyní můžete mít v garáži hned čtyři „supersporty“?

Po roce 2000 už začínalo být i těm nejméně chápavým „vizionářům“ jasné, že internet není jen „hračka pro studenty“.

O pár let později si ti chytřejší uvědomili, že skutečný význam internetu daleko přesahuje jakékoliv optimistické představy – zkrátka kdo ho „ovládne“, ten získá vše. A tehdy začala druhá „válka prohlížečů“.

Na internetu si dnes můžete upravit fotografie, pracovat s textem nebo tabulkami. Prostřednictvím internetu pracujete s elektronickou poštou nebo komunikujete se svými přáteli. Pro většinu ze zmiňovaných činností je pak vaším nástrojem právě prohlížeč. Právě jeho klíčový význam je motorem pro vývojáře, chrlící jednu verzi za druhou. Znáte jiný typ softwaru, u kterého by vám přední softwarové firmy nabízely zdarma své nejlepší produkty se stále lepšími funkcemi?

<http://zdrojak.root.cz/clanky/google-chrome-skryta-nastaveni-prohlizece/>).

Přímé srovnání s Firefoxem 3

Na uživatele pomalého netbooku bude Chrome působit svižnějším dojmem, na normálním počítači si ale běžný uživatel rozdílů nevšimne – jedinou výjimkou mohou být Web 2.0 aplikace. Markantní rozdíly ve schopnostech ale jednoznačně přesouvají vítězství na stranu Firefoxu.

Opera 10

Mezi smutné příklady toho, že nejlepší neznamená vždy nejrozšířenější, patří i prohlížeč Opera. Ač jeho schopnosti častokrát konkurenci překonávaly o jednu generaci, na jeho „tržním podílu“ to příliš znát nebylo. Nepomohl ani přechod na bezplatnou verzi, dokonce ani redesign směrem k co nejjednoduššímu ovládání. Uvidíme, zda surfáře zaujme novinka s číslem 10.

Pod kapotou

Rychlost Opery vždy patřila ke špičce, ale její vývojáři očividně neusínají na vavřínech.

Verze s číslem 10 nabízí ještě rychlejší renderovací jádro Presto 2.2, za zmínku stojí i rychlejší práce s technologií Flash (zde jsou znát úzké vazby se společností Adobe). Z hlediska dodržování standardů patřila Opera vždy ke špičce, a novinka (byť v beta verzi) na tom není jinak – leccos naznačuje splnění testu ACID 3 na 100 %...

Vše, nač si vzpomenete

Dlouhodobou strategii Opery „Vše pod jednou střechou“ nezměnila ani desátá verze. Proto už nikoho nepřekvapí integrovaný e-mailový klient, výborná kontrola pravopisu (včetně českého a slovenského slovníku) nebo rozsáhlé možnosti synchronizace. Mezi absolutní novinky patří v nové verzi také režim „Turbo“, při kterém Opera na pomalejších linkách „komprimuje“ obsah zobrazeného webu, podobným způsobem jako to dělá Opera Mini, určená pro mobilní zařízení. Z hlediska bezpečnosti a zranitelnosti je na tom „aktuální“ verze Opery poměrně dobře a dá se předpokládat, že i novinka s číslem 10 si udrží úroveň.

Pro koho?

Browsersy Opera byly vždy určeny pro nenáročnější uživatele, kteří nechtěli spoléhat na neznámá „rozšíření“, případně na alternativní produkty třetích stran. Tyto uživatele neodrazuje ani (logicky) komplikovanější konfigurace nebo mírně větší systémové nároky.

Přímé srovnání s Firefoxem 3

Celá řada nových funkcí, elegantní design a bohatá výbava již v základu. To vše hraje do karet nové Opeře, která je také (s výjimkou zpracování JavaScriptu) rychlejší. Pokud se finální verzi povede stejně dobře, máme nového favorita...

Internet Explorer 8

O schopnostech novinky z Redmondu jsme vás už informovali po testech beta verzí, i přesto nás však finální verze mile překvapila. Zdá se, že už definitivně skočila doba, kdy měly prohlížeče Microsoftu předplaceny poslední místo. Ano, Internet Explorer 8 se vrátil do hry...

POŘADÍ	1. MÍSTO	2. MÍSTO	3. MÍSTO	4. MÍSTO
Prohlížeč	Opera 10	Internet Explorer 8	Google Chrome 2.0	Firefox 3
Výrobce	Opera Software	Microsoft	Google	Mozilla Foundation
Verze	build 1551	8.0.6001.18702	2.0.172.31	3.0.11
Internet	www.opera.com	www.microsoft.com	www.google.com/chrome	www.mozilla-europe.org
Celkové hodnocení	93	75	71	58
Výkon (20 %)	70	50	90	60
Funkce (40 %)	90	80	30	50
Bezpečnost (40 %)	90	70	80	50
Celkové hodnocení	93	75	71	58
Naměřené hodnoty				
Zabraná RAM (1 web)	41,2 MB	46,2 MB	36,6 MB	47,8 MB
Zabraná RAM (5 webů)	100,7 MB	166,7 MB	93,5 MB	103,8 MB
Zabraná RAM (sekvence 10 webů)	72,9 MB	76,3 MB	129,1 MB	59,6 MB
SunSpider JavaScript Benchmark ***	4 356 ms	6 731 ms	911 ms	3 798 ms
Acid 3 (kompatibilita)	100/100	20/100	100/100	72/100
Bezpečnost				
Vypnutí JS/Javy	●	●	—/—	●
Soukromý mod	●	●	●	—
Antiphishingový filtr	●	●	●	●
Mezery v zabezpečení (celkem/neuzavřené)*	n/a**	8/1	2/0	81/0
Funkce				
Čeština	●	●	●	●
Možnosti rozšíření	velké	jen malé	jen malé	obrovské
Poštovní klient	●	—	—	—
RSS	●	●	—	●
Chytrý adr. řádek	●	●	●	●
Kontrola pravopisu	●	—	—	—
Další zajímavé funkce	turbo, speed dial, kontrola překlepů, podpora SVG	antimalware filtr, akcelerátory, barevná schémata, filtr SmartScreen	podpora jednoduchých doplňků	

* k 12.6. 2009 (zdroj: www.secunia.com, www.securityfocus.com)
 ** u verze 9 je to 50/0
 *** méně je lépe

● Špičková třída (100-90) ● Vyšší třída (89-75)
 ● Střední třída (74-45) ● Nelze doporučit (44-0)
 Všechna hodnocení v bodech (max. 100)

● ano ● nejlepší údaj
 — ne ● nejhorší údaj

INFO

Jádro znamená výkon...

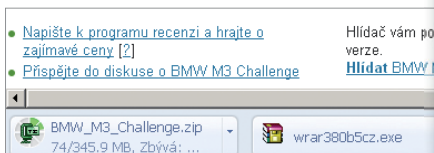
Základem prohlížeče (ale i dalších aplikací pracujících s WWW stránkami) je tzv. renderovací jádro. Právě na něm záleží rychlost a stabilita prohlížeče, toto jádro podstatně ovlivňuje zobrazování stránek. Shodou okolností se v tomto ohledu námi testované prohlížeče od sebe zásadně liší – každý je postaven na zcela jiném jádře.

Internet Explorer je vytvořen na jádře nazývaném Trident, které Microsoft vyvíjí už celou řadu let. Jádro má úzké vazby na operační systém, což na straně jedné umožňuje úzkou spolupráci se systémem, na straně druhé omezuje jeho přesun na alternativní operační systém. Toto jádro využívá například i prohlížeč Maxthon (dříve MyIE).

Mozilla Firefox spolu s celou řadou dalších prohlížečů využívá renderovací jádro Gecko. Z těch známějších (a v Chipu testovaných) prohlížečů mimo „stáj“ Mozilly ho najdete například pod kapotou produktů Flok nebo Netscape Navigator.

Za nástupce jádra KHTML (používaného v browseru Konqueror) lze přímo označit renderovací jádro WebKit, na kterém je postaven nejen prohlížeč od Googlu, ale například i appleovský browser Safari.

Poněkud zvláštní pozici mezi ostatními má Opera, jejíž jádro s názvem Presto v jiném klasickém prohlížeči nenajdete. Překvapivě na něj ale narazíte například v HTML editoru Adobe Creative Suite 2 nebo v „mobilních zařízeních“ Nintendo DS nebo Nokia 770.

Google Chrome: V dolní části prohlížeče najdete i praktické informace o stahovaných souborech.

Internet Explorer: Příjemné překvapení s velkými ambicemi do budoucna...

Pod kapotou

V propagačních materiálech k jakémukoliv softwaru vždy najdete mnoho slov typu rychlejší, efektivnější a použitelnější. V tomto případě má ale Microsoft na jejich použití plné právo, protože osmá verze skutečně splňuje vše zmiňované – a to nejen ve srovnání s předchozí verzí. V testech javascriptového enginu si sice nevedl nejlépe, z hlediska rychlosti načítání stránek je ale rychlejší než Firefox 3 a srovnatelně rychlý s prohlížečem Google Chrome...

Poslední větší výtkou zůstává oblast standardů. Ať už jsou vaše názory na test ACID 3 jakékoliv, výsledek IE8 je poněkud ostudný...

Bohatý výběr

Novinek, které IE8 přináší, je pro tento článek příliš mnoho, zaměříme se tedy jen na ty nejzajímavější. Podobně jako u Google Chromu zde najdete tzv. chytrý adresní řádek, který dokáže podstatně zrychlit přístup k již navštívenému webu. Jednoduchou a zároveň praktickou novinkou je barevné seskupování panelů – pokud máte v prohlížeči otevřeno více panelů, označí se panely s obsahem ze stejného webu jednotnou barvou. Například na obrázku jsou stránky z webu www.chip.cz označeny zeleně a z Lupy modře. Další šikovnou novinkou jsou akcelerátory. Zjednodušeně by se dalo říci, že jede o doplňky k prohlížeči, kte-

rám nabízejí specializované funkce pro vybrané objekty. Pokud například označíte slovo, akcelerátor se slovníkem vám zobrazí jeho překlad, akcelerátor ze serveru Mapy.cz vám po označení zeměpisného údaje zobrazí jeho polohu na mapě.

Zatleskat lze Microsoftu za úroveň zabezpečení. Kromě antiphishingového a antimalwarového filtru najdete v IE8 i soukromý mod (zde označený jako Procházení se službou InPrivate) a zlepšila se i správa důležitých komponent a doplňků.

Pro koho?

Uživatelé nadšení z instalování nových a nových doplňků asi z Firefoxu na IE8 nepřejdou, stejně jako zarytí příznivci Opery. Obyčejný uživatel ale zklamán rozhodně nebude – Microsoftu se konečně podařilo vrátit Internet Explorer zpět „do hry“...

Přímé srovnání s Firefoxem 3

Zní to neuvěřitelně, ale Firefox (v základní verzi) za IE8 lehce zaostává, a to jak z hlediska nabízených funkcí, tak i částečně v oblasti rychlosti.

PETR.KRATOCHVIL@CHIP.CZ